

TALE

10. juni 2010

J.nr. 2010-0009689

Juridisk koordinatort/bi

Beskæftigelsesministerens tale til samrådet om misbrug af virksomhedspraktik

Spørgsmål BL:

Hvordan vil ministeren sikre, at virksomheder ikke får mulighed for at misbruge virksomhedspraktikordningen til at få gratis arbejdskraft, som i forvejen har de nødvendige kompetencer til det pågældende arbejde?

Spørgsmål BM:

Hvordan vil ministeren sikre, at jobcentrene ikke de facto medvirker til konkurrenceforvridende erhvervsstøtte ved at bruge virksomhedspraktikordningen til at levere gratis arbejdskraft til virksomheder, uden at der sker nogen form for afdækning eller optræning af faglige, sociale eller sproglige kompetencer hos den ledige, der sendes i virksomhedspraktik?

Virksomhedspraktik er et godt redskab, der kan hjælpe ledige til at få foden inden for på arbejdsmarkedet. Al erfaring viser, at aktivering, der foregår på rigtige offentlige og private virksomheder, giver den bedste og hurtigste vej til job. Der er derfor rigtig god grund til at bruge virksomhedspraktik.

Den gang regeringen etablerede virksomhedspraktik sammen med S, DF og RV, var der enighed om, at den ledige i virksomhedspraktik skulle kunne deltage i arbejdet på lige fod med andre. Før den nuværende regerings tiltræden var udgangspunktet, at ledige skulle udføre arbejde, som ikke ellers ville være blevet udført.

Det mente, og mener regeringen ikke giver den enkelte det bedste afsæt til at komme i job. Hvis den enkelte skal tilbage på arbejdsmarkedet, giver det mest mening, at virksomhedspraktik minder så meget som muligt om et almindeligt job.

I virksomhedspraktik er den ledige ikke ansat, men modtager den ydelse, som personen ellers er berettiget til som ledig, fx dagpenge eller kontanthjælp. Derfor er det selvfølgelig vigtigt, at ordningen, der skal hjælpe de ledige, ikke misbruges af arbejdsgiverne.

Regler, der begrænser brugen af virksomhedspraktik

For at sikre fornuftig brug af virksomhedspraktik, blev der derfor også den gang vi etablerede ordningen, sat en række regler op, der naturligt begrænser brugen af virksomhedspraktik.

Der er grænser for, hvor længe et forløb i virksomhedspraktik kan være. For forsikrede ledige og arbejdsmarkedsparete kontant- og starthjælpsmodtager er den nuværende grænse på 4 uger, med mindre man som kontanthjælpsmodtager ikke har erhvervs erfaring og har været ledig længe.

Der er også regler om, at der skal være et rimeligt forhold mellem antallet af ordinært ansatte og personer i virksomhedspraktik. Hvis der i alt er under 50 ansatte, må der være 1 person i virksomhedspraktik eller løntilskudsjob for hver 5 ordinært ansatte. Hvis der er mere end 50 ansatte, er det 1 person for hver 10 ordinært ansatte.

I forbindelse med at der etableres virksomhedspraktik, skal både arbejdsgiveren og repræsentanter for virksomhedens medarbejdere skrive under på, at rimelighedskravet er overholdt.

Jeg er derfor overbevist om, at vi har et rigtig godt værn mod misbrug af ordningen. Dels ved måden vi ansvarliggør og

involverer de relevante arbejdsgiver- og medarbejderrepræsentanter, og dels ved de rammer, der er sat op for ordningen.

Formålet med virksomhedspraktik

Der rejses spørgsmål om, hvordan det sikres, at personerne får relevant udbytte af opholdet.

Formålet med virksomhedspraktik er at afdække eller optræne den lediges faglige, sociale eller sproglige kompetencer eller at afklare beskæftigelsesmål.

Det er en forudsætning, at jobcenteret, når de etablerer virksomhedspraktik, har påset, at praktikken i forhold til den ledige lever op til formålet.

Hvis en ledig fuldt ud har de faglige, sociale eller sproglige kompetencer, som en virksomhed efterspørger, så bør personen ikke komme i virksomhedspraktik det pågældende sted.

Jeg er gjort opmærksom på, at det åbenbart er sket, at et jobcenter har sendt en faglært i virksomhedspraktik inden for personens eget område. Som jeg også har svaret på i S2220 er det min opfattelse, at et praktikforløb inden for et job i en virksomhed, som man kort forinden er afskediget fra, almindeligvis ikke vil kunne opfylde formålet med virksomhedspraktik.

Men jeg kender ikke de konkrete omstændigheder, og som nævnt er det ikke kun behovet for egentlige faglige kompetencer, der kan være begrundelsen for at etablere virksomhedspraktik. Man kan derfor ikke generelt konkludere, at faglærte ikke kan komme i virksomhedspraktik inden for deres fag.

Når det er sagt, er det allervigtigste for mig, at virksomhedspraktik er et af de bedste redskaber til at sikre reel indhold i den aktive indsats. Særligt for ledige, der har svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Og jeg er også sikker på, at rigtig mange ledige hellere vil i virksomhedspraktik på en rigtig arbejdsplads end i aktivering i et kommunalt beskæftigelsesprojekt.

De lokale beskæftigelsesråd

Det er vigtigt, at virksomhedspraktik bruges efter hensigten. Her mener jeg, at arbejdsmarkedets parter har rigtig gode muligheder for at følge med i, hvordan jobcentrene i praksis anvender redskabet. Det er nemlig således, at jobcenteret skal underrette det lokale beskæftigelsesråd om, hvordan de bruger virksomhedspraktik.

Underretningen skal som udgangspunkt ske en gang om måneden. Det kan aftales, at det skal ske med kortere eller længere intervaller.

Formålet med underretningspligten er bl.a., at medlemmerne af det lokale beskæftigelsesråd kan få indsigt i, hvordan ordningen benyttes. Hvis et medlem mener, at jobcenteret er på galt spor, så vil det være naturligt at rejse problemstillingen i det lokale beskæftigelsesråd.

I det lokale beskæftigelsesråd deltager bl.a. repræsentanter fra arbejdsgivere, faglige organisationer og kommunalbestyrelsen.

Det er derfor et særdeles velegnet forum, hvis en faglig organisation ønsker at drøfte jobcenterets praksis. Og mener man, at der er noget galt, så kan man komme med sin kritik direkte til de kommunale politikere – enten borgmesteren eller formanden for kommunens beskæftigelsesudvalg, hvis kommunen har et sådant udvalg.

Klage- og tilsynsmuligheder

Som ledig vil man kunne klage til Beskæftigelsesankenævnet over at have fået et tilbud, som man ikke mener, er i overensstemmelse med reglerne.

Men ikke kun de ledige kan klage. Alle, der har en væsentlig interesse i området, kan klage over konkurrenceforvridning i en konkret sag om etablering af virksomhedspraktik. Det kan fx være de faglige organisationer på området.

Endelig vil jeg nævne, at de faglige organisationer naturligvis også kan rette henvendelse til de kommunale tilsynsmyndigheder, hvis den mener, at en kommune generelt overtræder lovgivningen. Tilsynet kan tage stilling til, om der er sket en tilsidesættelse af lovgivningen på området.

Afslutning

Jeg synes som sagt, at virksomhedspraktik er et rigtigt godt redskab, og jeg mener, at der i dag er gode rammer for at hindre misbrug. Der er regler for længden, for forholdet mellem ansatte på ordinære vilkår og antallet af personer i virksomhedspraktik. Der kan klages, og det gælder for alle, der har en væsentlig interesse i, at der ikke sker konkurrenceforvridning. Så der er ikke noget i vejen med rammerne for virksomhedspraktik.